

चोपडा एज्युकेशन सोसायटी संचलित-
शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, चोपडा जि. जळगांव

T	RT

शुद्ध अध्यापन पाठ टीपण

नाव: अखलाक शान मकरुद शान क्रमांक :- 16
 शाळा: शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, चोपडा कौशल्य :- चेतक बदल 7th
 वार: wednesday दिनांक 25 / 01 / 2023 विषय: Science
 घटक: Nutrition पाठ्यांश घटक: photosynthesis in plant
 विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान: प्रकाशसंश्लेषण माहिती. (photosynthesis in plant process.)

पाठ्यमुद्दे	शिक्षक कृती	विद्यार्थी कृती	उपकौशल्ये
प्रस्तावना	Hello student. (शिक्षक विद्यार्थ्यांना पुर्वज्ञानवर आधारित प्रश्न विचारतात. what is nutrition (पोषण) ? why is nutrition needed? we all know that all living beings even human, use plant for food. Human and animal eat other animal or plant as food but plant can not eat like human or animal. (शिक्षक विद्यार्थ्यांना प्रश्न विचारतात)	विद्यार्थी उत्तरे देतात.	Movement of teacher
हेतुकथन	How do plant obtained food?	student answer	Gesture of the teacher
विषय विवरण	Today we will discussed about the process of photo- synthesis' in plant	student listen care fully	change in speech
Autotrophic nutrition (स्वयंपोषण)	शिक्षक विद्यार्थ्यांना Autotrophic nutrition topic समजावून सांगतात	विद्यार्थी निरीक्षण करतात.	शिक्षकाच्या संकेतक योजना
The process of organism being able to create, produce	शिक्षक विद्यार्थ्यांना स्वयंपोषणाचे अर्थ सांगतात.	शिक्षक समाजाधान दातात	विद्यार्थ्यांना संवेदन बहातात
its own food ex. plant algae & some bacteria	शिक्षक विद्यार्थ्यांना Autotrophic nutrition चे eg. विचारतात	विद्यार्थी उत्तरे देतात	वेदल विद्यार्थ्यांचा शाब्दात्मक सहभाग

* अध्यापन कौशल्य- चेतक बदल *

विषय :- Science

T	RT

निरीक्षण तक्ता

अ.नं.	उपघटक	अ	ब	क	ड	ई
१	शिक्षकाची सहेतूक हालचाल		/			
२	शिक्षकाचे हावभाव		/			
३	योलण्यातील बदल		/			
४	संवेदन लक्ष्यातील बदल		/			
५	विद्यार्थ्यांचा शाब्दीक सहभाग	/				
६	विद्यार्थ्यांचा कृती युक्त सहभाग		/			

प्रत्याभरण-

- ~~(*) प्रस्तावना आकर्षक करावी (*)~~
- ~~(*) अध्यापनात सलगता व विविध वेग असावा (*)~~
- ~~(*) शी. साधनांचा वापर करावा (*)~~
- ~~(*) विषय वेवचनात पाठ पुढे सरसावण्यासाठी प्रश्न-
- विचारवेत (*)~~
- ~~(*) पाठ ठीक आला (*)~~

निरीक्षकाची सही
 दिनांक :- 25-1-23

चोपडा एज्युकेशन सोसायटी संचलित-

शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, चोपडा जि. जळगांव

T	RT

छुट्टम अध्यापन पाठ टीपण

नाव : कोळी सुजाता पंडित क्रमांक :-
शाळा : शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, चोपडा कौशल्या :- घेतक बदल
वार : शुक्रवार दिनांक 27/1/2023 विषय : गणित (6वी)
घटक : वर्तुळ पाठ्यांश घटक : त्रिज्या, जीवा, व्यास
विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान : विद्यार्थ्यांना वर्तुळ म्हणजे काय हे माहिती आहे.

पाठ्यमुद्दे	शिक्षक कृती	विद्यार्थी कृती	उपकौशल्ये
प्रस्तावना-	शिक्षक विद्यार्थ्यांना पूर्वज्ञानावर आधारित प्रश्न विचारतात.		
	माहेला आपल्या हातात कोणते आभूषण घालतात? बांगडीचा आकार कसा असतो?	विद्यार्थी उत्तरे देतात	विद्यार्थ्यांचा शारीरिक सहभाग
	गणित्याच्या भाषेत बांगडीच्या आकाराला काय म्हणतात?	विद्यार्थी उत्तरे देतात	
द्वेषकथन-	आज आपण वर्तुळ आणि वर्तुळाचे घटक अभ्यासणार आहोत.	विद्यार्थी कोळजीपूर्वक ऐकतात.	शिक्षकाची सहलुक हालचाल.
विषय - 1) विवेचन	वर्तुळ - एका बिंदूपासून समान अंतरावर असणाऱ्या व एकाच प्रतलावर असणाऱ्या सर्व बिंदूंच्या संचाला वर्तुळ असे म्हणतात व त्या विशिष्ट बिंदूंस वर्तुळमध्य किंवा केंद्रबिंदू म्हणतात.		

* अध्यापन कौशल्य- चेतक बदल *

विषय :- गाणित

✓	
T	RT

निरीक्षण तक्ता

अ.नं.	उपघटक	अ	ब	क	ड	ई
१	शिक्षकाची सहेतूक हालचाल	/				
२	शिक्षकाचे हावभाव		/			
३	बोलण्यातील बदल		/			
४	संवेदन लक्ष्यातील बदल	/				
५	विद्यार्थ्यांचा शाब्दिक सहभाग	/				
६	विद्यार्थ्यांचा कृती युक्त सहभाग		/			

प्रत्याभरण-

- * चुकीचे उत्तर स्वीकारणे नसे (गोठे → वटूक)
- * प्रस्तावनेनंतर योग्य उपघटक लिहावा (X)
- * प्रश्नसंख्या वाढवावी (X)
- * प्रश्न युक्त सहाय्य वाढवावी (X)
- * पाठ्यांमधील आलेख (X)

निरीक्षकाची सही
 दिनांक :- 27-1-22

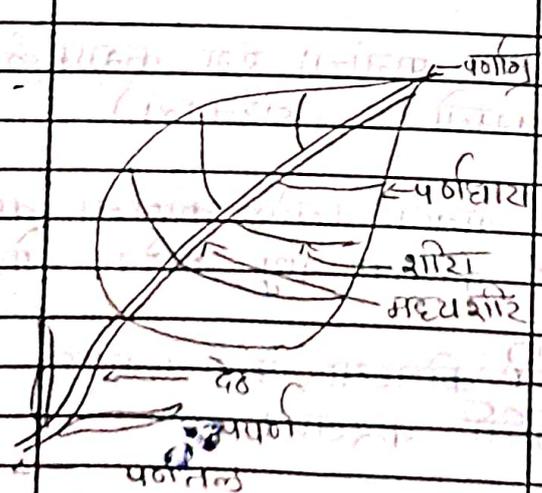
चोपडा एज्युकेशन सोसायटी संचालित-

शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, चोपडा जि. जळगांव

☒	☐
T	RT

शुद्ध अध्यापन पाठ टीपण

नाव : कोळी सुजाता पांडित क्रमांक :-
शाळा : शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय चोपडा कौशल्या :- घेतक बदल
वार : शनिवार दिनांक 28 / 1 / 2023 विषय : विज्ञान (७वी)
घटक : वनस्पतीचे अवयव पाठ्यांश घटक : पानांचे भाग
विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान : विद्यार्थ्यांना वनस्पतीचे अवयव कोणते हे माहित आहे

पाठ्यमुद्दे	शिक्षक कृती	विद्यार्थी कृती	उपकौशल्ये
प्रस्तावना -	वनस्पतीच्या अवयवांची नावे सांगा ?	विद्यार्थी उत्तरे देतात	विद्यार्थ्यांचा शाब्दिक सहभाग
	वनस्पती अन्नानिमित्ती कोणत्या अवयवाद्वारे करतात ?		
हेतुकथन -	आज आपण पानांचे भाग अक्यासंगार आणू.	विद्यार्थी निरीक्षण करतात	निरीक्षकाची सहलुक हालचाल
विषय विवेचन -		विद्यार्थी निरीक्षण करतात.	विद्यार्थ्यांचा कृतीयुक्त सहभाग
	कोडोला पेशच्या जागी पान असतात. पानाच्या आकारात परंपरेत ठरसला. अन्नानिमित्तीमध्ये पाने		

* अध्यापन कौशल्य- चेतक बदल *

विषय :- विज्ञान

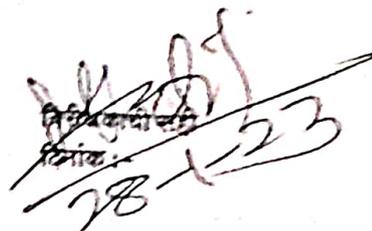
/	
T	RT

निरीक्षण सक्ता

अ.नं.	उपघटक	अ	ब	क	ड	ई
१	शिक्षकाची सहजक हालचाल	/				
२	शिक्षकाचे हावभाव		/			
३	बांधण्यातील बदल		/			
४	संवेदन लक्ष्यातील बदल					
५	विद्यार्थ्यांचा शाब्दिक सहभाग	/				
६	विद्यार्थ्यांचा कृती युक्त सहभाग	/				

प्रत्याभरण-

- (*) पुस्तकाचा व्यवस्थित कोडी (*)
- (*) अध्यापनात शैक्षणिक साहित्य वापरणे (*)
- (*) बांधण्यातील बांधणी साध्यात (*)
- (*) फलकालावरून केंद्र ठरवणे (*)
- (*) पाठ - संवादा आला (*)

 शिक्षकाची सही
 दिनांक : 23/12/23

चोपडा एज्युकेशन सोसायटी संचलित-

शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, चोपडा जि. जळगांव

T	RT

सुक्ष्म अध्यापन पाठ टीपण

नाव : हर्षदा धनंजय सोढे क्रमांक :-
शाळा : शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, चोपडा कौशल्य :- चेतक बदल
वार : दिनांक 28/01/2023 विषय : गाणीत
घटक : भूमिती पाठ्यांश घटक : भूमितीच्या मुलभूत संकल्पना
विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान : विद्यार्थी वेगवेगळ्या आकृती ओळखतात.

पाठ्यमुद्दे	शिक्षक कृती	विद्यार्थी कृती	उपकौशल्ये
प्रस्तावना -	शिक्षक विद्यार्थ्यांना पुर्वज्ञानावर आधारित प्रश्न विचारतात. ① तुम्ही तुमच्या गाणीतच्या पुस्तकात वेगवेगळ्या आकृत्या पाहिल्या आहेत का ? ② त्या आकृत्यांना तुम्ही ओळखतात का ? ③ कोणत्या आकृत्या तुम्ही ओळखता त्या फळ्यावर काढा.	विद्यार्थी उत्तरे देतात.	विद्यार्थ्यांचा शाल्बीक सहभाग.
हेतुकथन -	आज आपण 'भूमितीच्या मुलभूत संकल्पना (Basic concept)' आभ्यासणार आहोत.	विद्यार्थी लक्षपूर्वक ऐकतात.	शिक्षकाची सहेतुक हालचाल.
विषय विवेचन -			
① Point - बिंदू	शिक्षक विद्यार्थ्यांना बिंदू म्हणजे काय हे समजावून सांगतात. • A फळ्यावर आकृती / बिंदू दर्शवतात.	विद्यार्थी निरीक्षण करतात.	शिक्षकाची सहेतुक हालचाल.
② Line - (रेखा)	शिक्षक विद्यार्थ्यांना रेखाची व्याख्या स्पष्ट करतात. शिक्षक फळ्यावर रेखा दर्शवतात.		

* अध्यापन कौशल्य- चेतक बदल *

विषय :- गाणीत

T	RT

निरीक्षण तक्ता

अ.नं.	उपघटक	अ	ब	क	ड	ई
१	शिक्षकाची सहेतूक हालचाल	/				
२	शिक्षकाचे हावभाव		/			
३	बोलण्यातील बदल		/			
४	संवेदन लक्ष्यातील बदल	/				
५	विद्यार्थ्यांचा शाब्दिक सहभाग	/				
६	विद्यार्थ्यांचा कृती युक्त सहभाग	/				

प्रत्याभरण-

- (*) पुस्तकावना घाण केली (*)
- (*) पुस्तकावर खेच वाटवली (*)
- (*) फलकलेखन व्यवस्थित केले (*)
- (*) कृतीयुक्त सहभाग घेतला (*)
- (*) प्राठ घाण झाला (*)

निरीक्षकाची सही
दिनांक :-

28-1-23

चोपडा एज्युकेशन सोसायटी संचलित-

शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, चोपडा जि. जळगांव

-- सराव पाठ टाचण --

छात्राध्यापकाचे नाव :- पुष्कर दिलीप पाटील रोल नं. 36
सहकारी शाळेचे नांव :- फुताप विद्या मंदिर इयत्ता :- 8 तुकडी 81
पाठ क्रमांक :- 1 दिनांक :- 11/10/23 तासिका :- 4 वेळ :- 1:45 to 2:20
विषय :- गणित
घटक :- खर्च
उपघटक / पाठ्यांश :- Discount and Commission.
मार्गदर्शक अध्यापकाचार्य :- श्री. M.P. Patil Sir
अपेक्षित पूर्वज्ञान :- निर्यात्यांना खर्चासंबंधी व पुरेच्याच्या संरभतीतील
देवाण घेवलीवरून ज्ञान घेणे
पाठाचा हेतू :- निर्यात्यांना सुट व पुरेच्याची देवाणघेवाण व
व्यवहारासंबंधी माहिती देणे.
अध्यापनाचे मुद्दे :- ① खर्च ② वस्तु किंमत ③ खरेरी किंमत
④ निर्याती किंमत ⑤ फापीन किंमत ⑥ सुट
अध्यापन पद्धती :- झवगामो पद्धती.
अध्यापन सूत्र :- ① सामान्यकडून विशेषकडे.
② सोप्याकडून कठीणकडे.
अध्ययन- अध्यापनातून साध्य होणारी मूल्ये / गाभाघटक :-
① व काशीरपणा.
② निर्यातक्रेपणा
आशयातील नवे शब्द / संबोध :-
① marked price
② comissim
③ discount.
शैक्षणिक साहित्य :-
Chalk, Duster, Rolling board, Textbook.

चोपडा एज्युकेशन सोसायटी संयमित-

शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, चोपडा जि. जळगांव

-- सराब पाठ टाचण --

छात्राध्यापकाचे नाव :- हर्षदा दानजय साठे

रोल नं. 45

सहकारी शाळेचे नांव :- प्रताप विद्या मंदिर

इयत्ता :- 8^{वी}

तुकडी :- 3

पाठ क्रमांक :- 03

दिनांक :- 12/10/23

ताशिका :- 5^{वी}

वेळ :-

विषय :- गणित

घटक :- Division of Polynomials

उपघटक / पाठ्यांश :- To divide a polynomial by a binomial

मार्गदर्शक अध्यापकाचार्य :- प्रा. श्री. एम. पी. पाटील, सर

अपेक्षित पूर्वज्ञान :- Students knows about polynomials, its degree, division of monomial by monomial, division of polynomial by monomial.

पाठाचा हेतू :-

To study division of polynomial by binomial.

अध्यापनाचे मुद्दे :-

- Divide polynomial by binomial.
- Solve the questions.
- Exercise.

अध्यापन पद्धती :- अवगामी पद्धती

अध्यापन सूत्र :- सीप्याकडून कठीणाकडे

प्रत्यक्षाकडून अप्रत्यक्षाकडे.

अध्ययन- अध्यापनातून साध्य होणारी मूल्ये / गाभाघटक :-

- गणितीय दृष्टीकोन
- मिटनेटकेपणा
- दक्तशीरपणा

आशयातील नवे शब्द / संयोध :-

Term, Index, Binomial, Monomial

शैक्षणिक साहित्य :-

Textbook, chalk, duster, blackboard, etc.

...फलक लेखन...

* Polynomial-
An eqⁿ contain more than two terms called polynomial.
for eg - $x^2 + 2x + 3$

* To divide a polynomial by binomial -

Ex. 1 $(x^2 + 4x + 4) \div (x + 2)$

$$\begin{array}{r} x + 2 \\ \rightarrow x + 2 \overline{) x^2 + 4x + 4} \\ \underline{- x + 2x} \\ 2x + 4 \\ \underline{- 2x + 4} \\ 0 \end{array}$$

Explanation -

i) $(x + 2) \times x = x^2 + 2x$

ii) $(x + 2) \times 2 = 2x + 4$

\therefore Quotient = $x + 2$

Remainder = 0

पाठ निरीक्षणाच्या नोंदी

अध्यापनातील चांगल्या बाबी	अध्यापन सुधारण्यासाठी सकारात्मक सूचना
१) फलक लेखन छान झाले	१) वर्ग नियम वाट्ट्यावे
२) विद्यार्थी प्रतिसाद चांगला	२) प्रश्न संख्या वाढवावी
३) मिळाला	३)
४) विषय ज्ञान चांगले	४)
५) एकंदरित पाठ्येगला	५)
आला *	

माहितीसाठी स्वाक्षरी

निरीक्षकाची स्वाक्षरी

चोपडा एज्युकेशन सोसायटी संचलित-

शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, चोपडा जि. जळगांव

-- सराब पाठ टाचण --

छात्राध्यापकाचे नाव :- सुजाता पंडित कोळी रोल नं. 16
सहकारी शाळेचे नांव :- प्रताप विद्या मंदिर इयत्ता :- 8 वी तुकडी ग
पाठ क्रमांक :- 1 दिनांक :- 11-10-23 तारिका :- 3:55 8 वेळ :- 3:55 to 4:30
विषय :- विज्ञान
घटक :- Disaster Management
उपघटक / पाठ्यांश :- fire and Landslides
मार्गदर्शक अध्यापकाचार्य :- Prof. M. P. Patil Sir
अपेक्षित पूर्वज्ञान :- Students knows about disaster.

पाठ्याचे हेतू :- विद्यार्थ्यांना आपली व्यवस्थापन (Disaster Management) विषयी व त्याच्या प्रकारची माहिती देणे.

अध्यापनाचे मुद्दे :-
Types of fire
Methods of fire Extinction
Precautions and safety Measures
Land slides - Causes & Effects of Landslide

अध्यापन पद्धती :-
अवगामी पद्धती

अध्यापन सूत्र :-
सोप्याकडून कठीणाकडे

अध्ययन- अध्यापनातून साध्य होणारी मूल्ये / गाभाघटक :-

- i) वक्सशीरपणा
- ii) नीटनेटकेपणा
- iii) वैज्ञानिक दृष्टिकोन

आशयातील नवे शब्द / संबोध :-
flammable materials, varnish,
Rift collapse, combustible etc.

शैक्षणिक साहित्य :- इंजीनियरिंग, गुंडाळफळक, पुस्तक, डस्टर इत्यादी.

...फलक लेखन...

Topic - fire and	Sub - science Landslides
1] <u>Types of fire -</u> 1) class A fire (solid sub) 2) class B fire (liquid sub) 3) class C fire (Gas sub) 4) class D fire (chem. sub) 5) class E fire (Electrical) methods of fire Extinction-	Precautions & safety Measure first Aid 2] Landslides - Rift collapse causes of landslide Effect of landslide

पाठ निरीक्षणाच्या नोंदी

अध्यापनातील चांगल्या बाबी	अध्यापन सुधारण्यासाठी सकारात्मक सूचना
1) फलक लेखन चांगले	1) वर्ग नियंत्रण ठेवावे
2) अक्षर विवरण चांगले	2) प्रश्न संख्या वाढवावी
3) एकदिवस पाठ	3)
4) चांगला इंग्रजी	4)
5)	5)

मार्गदर्शिकाची स्वाक्षरी

निरीक्षकाची स्वाक्षरी

चोपडा एज्युकेशन सोसायटी संचलित-

शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, चोपडा जि. जळगांव

छात्राध्यापकाचे नाव :- Rupali Vinod Paliwal * सराव पाठ टाचण * रोल नं. 24

सहकारी शाळेचे नाव :- P.V.M School इयत्ता :- 8th तुकडी E

पाठ क्रमांक :- 1 दिनांक :- 11/10/23 तासिका :- 2 वेळ :-

विषय :- Science

घटक :- Material & Matter

उपघटक / पाठ्यांश :- Study atomic structure

मार्गदर्शक अध्यापकाचार्य :- Prof. M.P. Patil Sir

अपेक्षित पूर्वज्ञान :- Student have basic knowledge of materials and matters and their characteristic.

पाठाचा हेतू :- To study the structure of atom.

अध्यापनाचे मुद्दे :- Study different materials and matters and its composition. To study atomic structure.

अध्यापन पध्दती :- Simple to complex
concret to abstract.

अध्यापन सूत्र :- Lectures, Discussion, explanation.

अध्ययन- अध्यापनातून साध्य होणारी मूल्ये / गाभाघटक :- Scientific attitude.
Scientific outlook,
Scientific literacy.

आशयातील नवे शब्द / संवोध :- Neutron, protons, atomic structure.

शैक्षणिक साहित्य :- Black Board, chalk,
3D models, charts.

* फलक लेखन *

Sub - science Topic - Material of Matter Aim - To study atomic structure.	class - 8 th Date:
Valency - means the number of chemical bonds formed by an atom.	
	(Blank space for drawing or notes)

* सराव पाठ निरीक्षण *

	उत्कृष्ट	चांगला	समाधानकारक	असमाधानकारक
१) पाठ टाचण व तयारी	✓			
अ) परिपूर्णता व अचुकता	✓			
ब) निटनेटकेपणा व स्वच्छता	✓			
क) नकाशे, आकृत्या व चित्रे		✓		
२) प्रस्तावना व हेतूकथन	✓			
अ) पूर्वज्ञान व पढताळणी	✓			
ब) नाविन्यता-आकर्षकता कुतूहल जागृतता		✓		
क) हेतूकथन स्पष्टता	✓			
३) विषय प्रतिपादन				
अ) प्रश्न सादरीकरण	✓			
ब) स्पष्टीकरण/कथन	✓			
क) शैक्षणिक साधनांचा वापर	✓			
ड) वर्ग वातावरण	✓			
इ) फलक लेखन	✓			
ई) समारोप	✓			
४) मूल्यमापन व स्वाध्याय				
अ) उद्दिष्टानुसार		✓		
ब) आशयानुसार	✓			
५) अन्य मुद्दे				
अ) वेशभूषा	✓			
ब) स्वच्छता, टापटीपपणा	✓			
६) आशय प्रभूत्व	✓			
७) एकूण परिणामकारकता	✓			

निरीक्षकाचा अभिप्राय :-

(निरीक्षित पाठ चांगला आहे) *

गान्धिकाची राही व दिनांक

निरीक्षकाची राही व दिनांक